

INSTRUKTION TILL ANHÖRIGBÖRDASKALA (CBS)

Anhörigbördaskalan CBS (Caregiver's Burden Scale) är en skala som avser att uppskatta anhörigas subjektivt upplevda belastning. Skalan är ursprungligen framtagen för att beskriva situationen hos anhöriga till kroniskt sjuka personer. Skalan har utvecklats till att omfatta 22 frågor som vardera kan besvaras med fyra utfall (Nej inte alls; Nej knappast; Ja i viss mån; Ja i hög grad), vilket graderas i skalsteg från 1 till 4.

Fem dimensioner beskrivs nämligen: allmän belastning (strain), isolering (isolation), besvikelse (disappointment), emotionell påverkan (emotional involvement) och miljö (environment).

För varje dimension beräknas ett medelvärde för de frågor som ingår enligt följande:

Allmän belastning: fråga 1, 3, 4, 5, 7, 10, 14, 19

Isolering: fråga 8, 12, 22

Besvikelse: fråga 2, 13, 18, 20, 21

Emotionell påverkan: fråga 6, 11, 16

Miljö: fråga 9, 15, 17

Tidigare reliabilitetsstudie har visat att det föreligger hög intern konsistens för de fem olika faktorerna som beskriver de enskilda dimensionerna med Cronbachs alfa koefficient mellan 0.70-0,87 med undantag för faktorn ”miljö” med koefficient på 0.53. En reproducerbarhetsstudie visade på kappavärden mellan 0,89-1.0 med undantag för faktorn miljö med kappavärden 0,53 (Elmståhl et al, 1996).

Data kan presenteras som ett medelvärde för hela skalan (22 frågor) eller för de fem dimensionerna separat. Svårighetsgraden av börda kan även presenteras för de enskilda dimensionerna som (%) andelen svar inom följande intervall: genomsnittlig poäng inom intervall 1.00 – 1.99 (låg börda); 2.00 – 2.99 (måttlig börda) samt 3.00- 3.99 (hög börda).

Skalan finns även i en kortversion med fem frågor. Den fråga med den högsta laddningen enligt faktorlösning, se referens nedan, finns angiven för varje dimension. Antal frågor för respektive dimension i den fullständiga skalan anges inom parentes.

Allmän belastning: fråga 3 (8)

Isolering: fråga 22 (3)

Besvikelse: fråga 21 (5)

Emotionell påverkan: fråga 16 (3)

Miljö: fråga 9 (3)

CBS skalan finns även publicerad på National Institute of Health (NIH) hemsida

[NIH/National Institute of Neurological Disorders and Stroke \(NINDS\), Common Data Element \(CDE on NINDS CDE\).](http://www.commondataelements.ninds.nih.gov/ALS.aspx#tab=Data_Standards)

http://www.commondataelements.ninds.nih.gov/ALS.aspx#tab=Data_Standards

Skalan är nu utprovad på anhöriga till ett flertal patientgrupper med olika sjukdomstillstånd som demens, stroke, Parkinsons sjukdom, hjärtsvikt, fraktur och multipla sjukdomstillstånd och patientgrupper inom olika vård- och boendeformer, boende i eget hem, gruppboende, dagvård, akutkliniker såsom geriatrisk- och neuropsykiatrisk avdelning och äldreboenden. Skalan används även i den pågående befolkningsstudien Gott Åldrande i Skåne (GÅS) som ingår i Swedish National study on Aging and Care (SNAC) med stöd från Socialdepartementet.

Referens: Elmståhl S, Malmberg B, Annerstedt L, Caregiver's Burden of patients 3-years after stroke assessed by a novel caregiver burden scale. Arch Phys Med Rehabil 1996;77: 117-82.

Malmö den 7 mars 2017

Sölve Elmståhl
Professor, överläkare

Solve.elmstahl@med.lu.se
www.kcgeriatrik.se